Learoesoejkesje - duedtie

Dette er en sørsamisk oversettelse av den fastsatte læreplanteksten. Læreplanen er fastsatt på bokmål.

"Maahtoedepartemente mieriedamme suehpedem 20. b. 2026 laakevåaroemistie – laake ruffien 9. b. 2023 nr 30 maadthskuvleööhpehtimmieh jïh jåarhkeööhpehtimmien bïjre (ööhpehtimmielaake) § 1-4, nubpien ïhtsen mietie.

Faamosne 01.08.2026 raejeste

Faagen bïjre

Faagen relevaanse jïh vihkeles aarvoeh

Duedtie lea vihkeles faage praktihkeles tjiehpiesvoetide, kreativiteetese jïh ussjedadtemasse visuelle jïh materijelle kultuvren bijjelen. Faage eatnemen ïebnh jïh saemiej, arktiske aalkoeåålmegi, gellielaaketje daerpiesvoeth, buektemelastoem jïh aerpievuekien daajroem våaroeminie åtna. Sjugniedimmieaavoe, goerehtimmielastoe jïh meatan årrodh jïh dïedtem vaeltedh leah vihkeles aarvoeh seabradahkese jïh indivijdese. Faage edtja learoehkidie aarkebiejjien- jïh barkoejieliedasse ryöjrehtidh mij krïevenassh beaja innovasjovnen, praktihkeles tjiehpiesvoeti jïh maahtoen bïjre kreatijve prosessine jïh maehtedh etihkeles jïh byjresevoerkes veeljemh darjodh. Laavenjostoe voenges kultuvre- jïh jielieminie edtja viehkiehtidh learohki kreatijve barkoem sjyöhtehke gyhtjelasside ektiedidh.

Gaajhkh faagh edtjieh viehkiehtidh lïerehtimmien aarvoevåaromem realiseeredh. Faage edtja sjugneden prosessi tjïrrh learoehkidie dïrregh vedtedh visuellelaakan gaskesadtedh, dam ovnohkens dåastodh, åssjalommesh evtiedidh jïh meatan årrodh kultuvre- jïh seabradahkeevtiedimmesne. Barkoen tjïrrh ovmessie vætnoeaerpievuekiejgujmie jïh tjeahpoevuekiejgujmie jååhkesjimmiem jïjtse jïh mubpiej duedteste åådtje. Faage edtja viehkiehtidh guktie learohkh identiteetem, buektemelastoem jïh ektiedimmiem evtiedieh, jïh tsiehkiem almetji jïh ovmessie byjresi gaskem våajnoes darjodh. Gosse learohkh jïjtse kultuvresne jïh veljie visuelle jïh veartenevijries kultuvreaerpine goerehtieh, dah ektie referaansemierieh jïh toleraansem kulturelle gellievoetese sjugniedieh. Learohkh edtjieh dååjrehtimmiem saemien jïh nöörjen tjeahpojne, hammojne jïh vætnojne åadtjodh. Daajroe jïh dååjrehtimmie tjeahpoe- jïh vætnoeaerpievuekiejgujmie jïh immaterijelle kultuvrine våaromem vadta kultuvreaerpiem reeredh jïh guhkiebasse evtiedidh, jïh sijjen byjresh vaarjelidh. Learoesoejkesje lea vïedteldihkie saemien aarvojne jïh saemien gïelesne, kultuvresne jïh seabradahkejieliedisnie.

Jarngebiehkieh

Vætnoetjiehpiesvoeth / duedtietjiehpiesvoeth

Jarngebiehkie vætnoetjiehpiesvoeth /duedtietjiehpiesvoeth sæjhta jiehtedh learohkh edtjieh maahtoem evtiedidh gïetigujmie vytnesjidh, praktihkeles tjiehpiesvoeth jïh vïssjelesvoetem evtiedidh viehkine ovmessie dïrregh jïh materijaalh nuhtjedh. Learohkh edtjieh goerkesem evtiedidh materijaali jïjtsevoeti, funksjonaliteeten jïh vuekiej bïjre jïjtse sjugneden barkoen tjïrrh. Dah edtjieh garre, plastiske jïh myövhkes materijaalh jïh digitaale dïrregh nuhtjedh etihkeles, byjresevoerkes jïh jearsoeslaakan, abpe skuvletïjjen tjïrrh.

Tjeahpoe- jïh hammoedimmieprosessh

Jarngebiehkie tjeahpoe- jïh hammoedimmieprosessh sæjhta jiehtedh learohkh edtjieh tjetskehkevoetem, kreativiteetem, heartoeh, sjugniedimmieaavoem, vïssjelesvoetem evtiedidh, jïh maahtoem dåeriesmoerh loetedh. Jarngebiehkie leavloem beaja dovne ræhpas jïh kraanskoje prosesside, jïh sïlleste sïllese prosessh gusnie evtiedimmie jïh innovasjovne leah ulmie.

Visuelle gaskesadteme

Jarngebiehkie visuelle gaskesadteme sæjhta jiehtedh learohkh edtjieh maehtedh lohkedh, guarkedh jïh nuhtjedh dam visuelle gïelem. Daesnie evtiedimmie guvviedimmietjiehpiesvoetijste eevre vihkele juktie maehtedh åssjalommesh, dååjrehtimmieh, dïjrem jïh ektiedimmieh gaskesadtedh. Learohkh edtjieh maehtedh visuelle vierhkievierhtieh nuhtjedh voerkeslaakan jïh eksperimenteereden guektiendimensjonaale, golmendimensjonaale jïh digitaale vuekiej tjïrrh

Kultuvregoerkese

Jarngebiehkie kultuvregoerkese sæjhta jiehtedh learohkh edtjieh ektietïjjen visuelle kultuvrem jïh kultuvreaerpiem ovmessie veartenebielijste goerehtidh goh gaaltije dååjresidie jïh goh skraejrie jïjtsh sjugniedimmiebarkosne. Learohkh edtjieh vuesiehtimmieh dåastodh jïh ussjedadtedh guktie tjeahpoe, vætnoe jïh hammoedimmie vuesiehtieh jïh leah meatan kultuvrem, seabradahkeevtiedimmiem jïh almetji identiteetem hammoedieh. Daajroe visuelle jïh materijelle kultuvren bïjre våaromem vadta voerkes veeljemh vaeltedh goh utnije jïh meatanårroje, jïh jïjtse sjugniedimmiebarkosne.

Dåaresthfaageles teemah

Almetjehealsoe jïh jieledehaalveme

Faagesne duedtie dïhte dåaresthfaageles teema almetjehealsoe jïh jieledehaalveme learohkh edtjieh maahtoem evtiedidh åssjaldahkeprosessh sjugniedidh, praktihkeles dåeriesmoerh loetedh jïh vissjelesvoetem evtiedidh gosse aarkebiejjien haestemh dåastoeh. Learohkh praktihkeles tjiehpiesvoeth jïh maahtoem lierieh gyhtjelassh gihtjedh, lierieh haestemh aarkebiejjien dåastodh jïh nuepieh vuejnedh ovnohkens tsiehkine. Barkoe tjeahpojne jïh ïebnigujmie jïh immaterijelle kultuvrine viehkehte learohki jïjtjeguvviem jïh ideniteeteevtiedimmiem nænnoestidh, ektie referaansemierieh vadta jïh mïelem jieliedisnie sjugnede. Learohkh dïrregh åadtjoeh mïelh, åssjalommesh jïh domtesh goerehtidh, jïh maam joem buektedh ovmessie formaatine jïh areenine.

Demokratije jïh meatanårrojevoete

Faagesne duedtie dåaresthfaageles teema demokratije jïh meatanårrojevoete edtja learoehkidie haestedh laejhtehkslaakan tjeahpoen, hammoedimmien jïh immaterijelle kultuvren bijjelen ussjedadtedh jïh jïjtsh dååjresh, åssjaldahkh jïh mïelh buektedh. Faage edtja duedtiedaajroeh aarebi boelvijste jåerhkedh ektietïjjen perspektijvesne. Gaavnedimmiej tjïrrh tjeahpojne jïh kultuvrine, jïh barkojne kreatijve jïh visuelle buektemevuekiejgujmie learohkh maehtieh lïeredh jïjtsh seabradahkem toelhkestidh, meatan årrodh jïh jarkelidh.

Monnehke evtiedimmie

Faagesne duedtie dåaresthfaageles teema monnehke evtiedimmie learohkh edtjieh sjugneden barkoen tjïrrh maehtedh bueriedimmieh vuejnedh dorjesinie, jïh vielie monnehke jieledevuekieh goerehtidh båetijen aajkan. Learohkh edtjieh monnehke aerpievuekien daajroem praktiseeredh, gusnie ïebnh eatnamistie veedtjieh jïh jïjtsh produksjovnesne nuhtjieh. Learohki dååjrehtimmie dåvvoeminie, åtnojne jïh orresistie åtnojne ïebnijste våaromem vadta orresjugniedæmman. Barkosne teknologijine, ïebnigujmie jïh dorjeseevtiedimmine learohkh maehtieh sijjen voerkesvoetem lissiehtidh guktie eatneme almetjh baajnehte, jïh guktie almetji jieledevuekieh eatnemem jïh klijmam baajnehte.

Vihkeles tjiehpiesvoeth

Njaalmeldh tjiehpiesvoeth

Njaalmeldh tjiehpiesvoeth duedtesne lea maehtedh soptsestidh jïh ussjedadtedh estetihkeles dååjresi jïh sjugneden prosessi bijjeli. Daate sæjhta jiehtedh faagebaakoeh jïh sjïere saemien baakoetjïerth nuhtjedh soptsestalleminie jïh njaalmeldh åehpiedehtieminie. Evtiedimmie njaalmeldh tjiehpiesvoetijste lea maehtedh aelkedh jïjtsh vïhtesjimmiej jïh dååjresi bïjre soptsestidh, jïh maehtedh visuelle vierhkievierhtieh, duedtiem jïh tjeahpoe- jïh kultuvrehistovrijes referaansh buerkiestidh.

Maehtedh tjaeledh

Maehtedh tjaeledh duedtesne lea visuellelaakan gaskesadtedh viehkine saemien væhtah jïh symbovlh nuhtjedh. Edtja aaj guvviedimmiem jïh teekstem nuhtjedh goh buektemevuekieh gaajhkine boelhkine aktene sjugneden prosessesne, åssjalommesi raejeste, sjissah jïh barkoeguvvieh jïh dokumentasjovnen raajan. Edtja aaj maehtedh teeksth jïh guvvieh ektesne nuhtjedh barkosne layoutine jïh jeatjah visuelle buektemevuekine, juktie domtesh, åssjaldahkh jïh mïelh buektedh. Tjaelemeevtiedimmie faagesne lea maehtedh aelkedh teeksth, væhtah jïh symbovlh tjåanghkan bïejedh, goske aelhkebe sjædta lohkedh, teekstem åssjelasse sjïehtedidh jïh kreatijvelaakan visuelle vierhkievierhtieh iktedidh.

Maehtedh lohkedh

Maehtedh lohkedh duedtesne lea maehtedh dam visuelle gïelem lohkedh jïh guarkedh jïh maehtedh væhtah jïh symbovlh, tjaalehtjimmieh, klaerieh, hammoeh jïh möönsterh toelhkestidh. Maehtedh lohkedh lea aaj åtnoebïhkedassh jïh jeatjah buerkiestimmieh toelhkestidh, juktie ïebni jïjtsevoeth guarkedh, guktie edtja dïrregh nuhtjedh jïh guktie barkoeprosessh juhtieminie. Lohkemeevtiedimmie faagesne lea aelkedh damtijidh jïh avkodadidh goske maahta laejhtehkslaakan ussjedadtedh visuelle vierhkievierhtiej jïh kulturelle referaansi bijjeli.

Maehtedh ryöknedh

Maehtedh ryöknedidh duedtesne lea maehtedh aerpievuekien saemien möölemevuekieh, jeatjah möölemevuekieh jïh ryöknedimmievuekieh nuhtjedh. Lea aaj maehtedh geometrijen maadth-hammoeh nuhtjedh, möönsterigujmie stååkedidh jïh eksperimenteeredh jïh perspektijveguvviedimmiem nuhtjedh. Maehtedh ryöknedidh duedtesne lea aaj proporsjovnh jïh mïetestahkem nuhtjedh sjugniedimmiebarkosne. Ryöknemeevtiedimmie faagesne lea maehtedh aelkedh aktem vihties barkoevuekiem fulkedh goske maahta matematihkeles vuekieh dïrreginie nuhtjedh jïjtse dåeriesmoereloetemisnie.

Digitaale tjiehpiesvoeth

Digitaale tjiehpiesvoeth duedtesne sæjhta jiehtedh digitaale dïrregh jïh medijh nuhtjedh goh skraejrie, pryöveme, dokumentasjovne jïh åehpiedehteme. Edtja aaj digitaale dïrregh jïh progammeeremem nuhtjedh kreatijve jïh sjugneden prosessine. Edtja aaj jïjtse jïh mubpiej sjugneden barkoem dokumenteeredh naemhtie guktie aalkoereaktam jïh persovnevaarjelimmiem krööhkeste. Daajroe njoelkedassi bïjre aalkoereaktan jïh persovnevaarjelimmien bïjre, gosse jïjtse jïh mubpiej guvvieh, filmh jïh sjugneden barkoem nuhtjie, lea vihkeles gaajhkine daltesinie. Evtiedimmie digitaale tjiehpiesvoetijste faagesne lea aelkedh aelhkie digitaale dïrregh mij medijh nuhtjedh, goske maahta jïjtse digitaale dorjesh hammoedidh mah dååjresh sjugniedieh, jïh domtesh, åssjalommesh jïh mïelh gaskesedtieh. Learoehkidie 1.-4. daltesinie åtnoe digitaale vierhtijste galka joekoen vååregelaakan årrodh, ij galkh ööhpehtimmiem reeredh.

Maahtoeulmieh jïh vuarjasjimmie

Maahtoeulmie jïh vuarjasjimmie 2. daltese

Maahtoeulmie 2. daltesen mænngan

Lïerehtimmien ulmie lea learohke edtja maehtedh

- duedtievuekieh jïh gïetedïrregh nuhtjedh gosse garre jïh myövhkes ïebnigujmie barka byjresevoerkes- jïh jearsoeslaakan.
- ïebnh eatnamistie voengeste tjöönghkedh jïh aarvoem dejstie vueptiestidh, jïh dejtie jïjtse sjugniedimmiebarkosne nuhtjedh
- saemien tjeahpoem jïh jeatjah kulturelle vuekieh goerehtidh, jïh mubpiej åssjalommesh skraejrine nuhtjedh jïjtse visuelle soptsesinie
- hammojne, klaeriejgujmie, jievkehtimmine jïh kontraastine eksperimenteeredh
- båetijem aejkiem sov uvte vuejnedh jïh dam buerkiestidh guvviej jïh modelli tjïrrh
- soejkesjidh jïh konstrueeredh eatnemeïebnine skraejrien mietie saemien jïh voenges bigkemevuekijste
- vuesiehtimmiem jallh våarhkoem darjodh viehkine digitaale dïrregijstie

Jaabnan vuarjasjimmie

Jaabnan vuarjasjimmie edtja viehkiehtidh lïeremem eevtjedh jïh maahtoem faagesne evtiedidh. Learohkh maahtoem faagesne duedtie vuesiehtieh jïh evtiedieh 1. jïh 2. daltesisnie gosse duedtievuekieh jïh dïrregh nuhtjieh tjöönghkedh jïh hammoedieh eatnemeïebnine jïh jeatjah ïebnine. Learohkh aaj maahtoem vuesiehtieh jïh evtiedieh gosse digitaale jïh visuelle mediji tjïrrh soptsestieh, jïh dååjresi bïjre tjeahposte, daevierijstie jïh gåetijste soptsestellieh.

Lohkehtæjja edtja sjïehteladtedh guktie learohkh leah meatan jïh lïeremelastose skreejrehtidh viehkine learohkh åadtjoeh jeereldihkie daajedååjrehtimmieh åadtjoeh, meatan årrodh praktihkeles goerehtimmesne jïh åssjalommes jïh dååjresh juekedh. Lohkehtæjja jïh learohkh edtjieh learohki evtiedimmien bïjre duedtesne soptsestalledh. Learohkh edtjieh nuepiem åadtjodh pryövedh. Dan maahtoen mietie maam learohkh vuesiehtieh, edtjieh nuepiem åadtjodh baakoeh bïejedh dïsse maam dååjroeh sijjieh buektiehtieh, jïh maam buerebelaakan buektiehtieh goh aarebi. Lohkehtæjja edtja bïhkedidh dan guhkiebasse lïeremen bïjre jïh lïerehtimmiem sjïehteladtedh guktie learohkh maehtieh bïhkedassem nuhtjedh sov maahtoem evtiedidh soptsestidh guvviej tjïrrh, ïebnine hammoedidh jïh meatan årrodh jïjtse mïeligujmie sjugneden prosessine.

Maahtoeulmieh jïh vuarjasjimmie 4. daltese

Maahtoeulmie 4. daltesen mænngan

Lïerehtimmien ulmie lea learohke edtja maehtedh

- ovmessie vihkeles vuekiejgujmie jïh gïetedïrregigujmie vytnesjidh, jïh saemien möölemevuekieh nuhtjedh
- goerehtidh guktie eatnemen ïebni jïjtsevoeth nuhtjie duedtesne juktie daerpiesvoetide illedh, jïh aelhkie åtnoedaeverh darjodh

- ovmessie åssjalommes jïh nuepieh ïebnine pryövedh mejtie gåarede orresistie nuhtjedh, jïh mubpide bievnedh guktie maahta eatnemem jïh byjresem vaarjelidh jïjtse aarkebiejjien
- tjeahpoe- jïh hammoedimmieprosessh tjïrrehtidh viehkine skraejriem ohtsedh, nuepieh goerehtidh, veeljemh darjodh jïh jïjtse dorjesh darjodh
- hammoem jïh gïengelem guvviedieh viehkine vierhkievierhtijste goh overlapping jïh unniedimmie
- toelhkestidh jïh soptsestalledh klaeriej, möönsteri, symbovli jïh vuekiej bïjre saemien tjeahposte jïh duedteste, jïh dejgujmie jïjtse sjugniedimmiebarkosne haarjanidh
- gellievoetem motijvine jïh visuelle vuekine goerehtidh saemien, nasjonaale jïh gaskenasjonaale tjeahpojne, jïh digitaale åehpiedehtemem darjodh
- låavthgåetien jallh derhviegåetien aerpievuekien sisnjelds struktuvrem goerehtidh, jïh maallem darjodh aktede båetijen aejkien sosijaale gaavnedimmiesijjeste
- jïjtse barkoem vuesiehtimmesne vuesiehtidh

Jaabnan vuarjasjimmie

Jaabnan vuarjasjimmie edtja viehkiehtidh lïeremem eevtjedh jïh maahtoem faagesne evtiedidh. Learohkh maahtoem faagesne duedtie 3. jïh 4. daltesisnie vuesiehtieh gosse duedtievuekieh pryövoeh, digitaale dïrregh jïh visuelle vuekieh pryövoeh jïh leah meatan sjugneden prosessine. Dah aaj maahtoem vuesiehtieh jïh evtiedieh gosse soptsestellieh man bïjre tjeahpoe, daeverh jïh gåetieh soptsestieh, almetji ektiedimmien, identiteeten jïh daerpiesvoeten bïjre.

Lohkehtæjja edtja sjïehteladtedh guktie learohkh leah meatan jïh lïeremelastose skreejrehtidh jeereldihkie praktihkeles laavenjassi tjïrrh jïh gosse learohkh jïjtsh barkoen bïjre ïebnigujmie soptsestellieh. Lohkehtæjja jïh learohkh edtjieh learohki evtiedimmien bïjre duedtesne soptsestalledh. Learohkh edtjieh nuepiem åadtjodh pryövedh. Dan maahtoen mietie maam learohkh vuesiehtieh, edtjieh nuepiem åadtjodh baakoeh bïejedh dïsse maam dåajroeh sijjieh buektiehtieh, jïh maam buerebelaakan buektiehtieh goh aarebi, dovne prosessen jïh dorjesen bïjre. Lohkehtæjja edtja dan guhkiebasse lïeremen bïjre bïhkedidh jïh lïerehtimmiem sjïehteladtedh guktie learohkh maehtieh bïhkedassem nuhtjedh sov maahtoem åssjalommesh evtiedidh, dåeriesmoerh ïebnine loetedh, visuelle bievnedh jïh duedtien jïh kultuvrevuekiej bïjre soptsestalledh.

Maahtoeulmieh jïh vuarjasjimmie 7. daltese

Maahtoeulmie 7. daltesen mænngan

Lïerehtimmien ulmie lea learohke edtja maehtedh

- gïetedïrregh jïh elektrihkeles dïrregh nuhtjedh juktie myövhkes jïh garre ïebnh gïetedidh jïh laavkedh jearsoeslaakan jïh byjresevoerkes vuekien mietie
- goerehtidh guktie eatnemeïebni jïjtsevoeth funksjonelle jïh estetihkeles duedtiedaeverh hammoedieh, jïh ïebni jïjtsevoeth nuhtjedh jïjtse sjugniedimmiebarkosne
- goerehtidh jïh eksperimenteeredh ïebnigujmie mah bæjjan sjïdteme
- ïebnh ovmessie daevierinie goerehtidh jïh vuarjasjidh funksjovnem, nænnoesvoetem jïh mejtie gåarede daevieridie dåvvodh jïh orresistie nuhtjedh.
- åtnoedaeverh vytnesjidh viehkine ovmessie strategijh dåeriesmoereloetemasse nuhtjedh jïh maehtedh saemien faagebaakoeh duedtieprosessen bïjre nuhtjedh
- hammoem, skieriem jïh rommem guvviedidh viehkine vierhkievierhtijste goh kontraasth, yörhke, proporsjovnh jïh perspektijvh
- visuelle vierhkievierhtieh ovmessie medijinie analyseeredh jïh sjyöhtehke teema tjïelkestidh guvviej jallh infografihken tjïrrh
- goerehtidh jïh soptsestidh guktie duedtie, tjeahpoe jïh arkitektuvre aajmoeh, identiteetem jïh ektiedimmiem gaskesedtieh, jïh symbolihkem jïh klaerieh nuhtjedh domtesh jïh mïelh buektedh jïjtse barkojne
- gelliesåarhts vaarjoe- jïh duedtieaerpievuekieh Saepmesne åehpiedehtedh jïh dorjesem darjodh skraejrine jïjtse kultuvreste
- goerehtidh guktie tjoeleråållah vååjnoeh kulturelle vuekine åvtesne jïh daelie, jïh visuelle vuekieh darjodh mah stereotypijh haestieh
- programmeeremem nuhtjedh interaktiviteetem jïh visuelle vuekieh sjugniedidh
- soejkesjidh, dokumenteeredh jïh åehpiedehtedh prosessh jïh dorjesh viehkine digitaale dïrregijstie

Jaabnan vuarjasjimmie

Jaabnan vuarjasjimmie edtja viehkiehtidh lïeremem eevtjedh jïh maahtoem faagesne evtiedidh. Learohkh maahtoem faagesne vuesiehtieh jïh evtiedieh faagesne duedtesne 5., 6. jïh 7.b. daltesinie gosse ovmessie kreatijve strategijh nuhtjieh, visuelle vuekieh jïh funksjovnelle loetemh sjugniedidh. Dah aaj maahtoem vuesiehtieh jïh evtiedieh gosse meatan vuarjasjimmesne visuelle vierhkievierhtijste, kulturelle referaansijste, vætnoekvaliteeteste jïh byjresemaajsoste.

Lohkehtæjja edtja sjïehteladtedh guktie learohkh leah meatan, jïh lïeremelastose skreejrehtidh jeereldihkie praktihkeles laavenjassi tjïrrh vierhkiesijjine, tjöönghkemen tjïrrh ïebnijste jïh gosse learohkh åadtjoeh raeriestimmiejgujmie båetedh jarkelimmide åtnosne jïh visuelle byjreskinie. Lohkehtæjja jïh learohkh edtjieh learohki evtiedimmien bïjre duedtesne soptsestalledh. Learohkh edtjieh nuepiem åadtjodh pryövedh. Dan maahtoen mietie maam learohkh vuesiehtieh, edtjieh nuepiem åadtjodh baakoeh bïejedh dïsse maam dåajroeh sijjieh buektiehtieh, jïh maam buerebelaakan

buektiehtieh goh aarebi, dovne prosessen jïh dorjesen bïjre. Lohkehtæjja edtja dan guhkiebasse lïeremen bïjre bïhkedidh jïh lïerehtimmiem sjïehteladtedh guktie learohkh maehtieh bïhkedassem nuhtjedh sov maahtoem evtiedidh kreatijve prosessine, byjresevoerkes åtnosne, duedtesne, visuelle gaskesadtemisnie jïh vuarjasjimmesne.

Maahtoeulmieh jïh vuarjasjimmie 10. daltese

Maahtoeulmie 10. daltesen mænngan

Lïerehtimmien ulmie lea learohke edtja maehtedh

- nuepieh duedtievuekiej jïh sjiehteles teknologijen sisnjeli goerehtidh juktie garre, plastiske jïh myövhkes ïebnh dåvvodh, gïetedidh jïh laavkedh
- eatnemeïebnh tjöönghkedh jïh gïetedidh, daejredh gusnie jïh gåessie edtja ïebnide veedtjedh jïh ïebnide maereleslaakan nuhtjedh
- vuarjasjidh man nænnoes ovmessie ïebnh leah, jïh mejtie gåarede dejtie dåvvodh, orresistie hammoedidh jïh orresistie nuhtjedh, jïh ovmessie dïrregh jïh ïebnh maereleslaakan jïh byjresevoerkes vuekien mietie nuhtjedh
- sïlli sïlli hammoedimmieprosessh nuhtjedh juktie vytnesjidh jïh maehtedh saemien faagebakoeh barkosne nuhtjedh
- hammoem visualiseeredh viehkine gïeteguvvijste, barkoeguvvijste, maallijste jïh digitaale dïrregijstie
- tjaalehtjimmiem aktede aerpievuekien duedtiedorjesistie analyseeredh jïh ovmessie visuelle vuekiejgujmie haarjanidh aktene tjiehpeles prosessesne
- ussjedadtedh guktie immaterijelle kultuvreaerpie vååjnesasse båata duedtesne, jïh kulturelle referaansigujmie eksperimenteeredh jïjtse sjugniedimmiebarkosne
- goerehtidh guktie identiteete jïh sijjieektiedimmie vååjnesasse båetieh arkitektuvresne jïh daevierisnie, jïh arkitektovneles maallh hammoedidh mah ovmessie daerpiesvoeth jïh ïedtjh gorredieh
- goerehtidh guktie digitaale dïrregh jïh orre teknologije maehtieh nuepieh vedtedh gaskesadtemevuekide jïh dååjresidie sjugneden prosessine jïh dorjesinie
- aktem visuelle buektemevuekiem jïh/jallh duedtievuekiem veelebe goerehtidh, nuepieh goerehtidh praktihkeles sjugniedimmiebarkoen tjïrrh, jïh veeljemem åehpiedehtedh åssjalommesen raejeste gaervies illedahken raajan
- goerehtidh guktie saemien tjeahpoe haasta, jïh tjeahpoevuekieh sjugniedidh mah tjoevkesem biejieh haestiemidie jïjtse ektietïjjen

Jaabnan vuarjasjimmie

Jaabnan vuarjasjimmie faagesne duedtie edtja viehkiehtidh lïeremem eevtjedh jïh maahtoem faagesne evtiedidh. Learohkh maahtoem faagesne duedtie vuesiehtieh jïh evtiedieh 8., 9. jïh 10. daltesisnie gosse ovmessie kreatijve strategijh jïh praktihkeles dåeriesmoereloetemem nuhtjieh barkosne visualiseereminie jïh digitaale dïrregigujmie. Aaj gosse byjresevoerkes åtnoen, visuelle vierhkievierhtiej, kulturelle referaansi jïh duedtiekvaliteeten bijjeli ussjededtieh.

Lohkehtæjja edtja sjïehteladtedh guktie learohkh leah meatan jïh lïeremelastose skreejrehtidh jeereldihkie laavenjassi tjïrrh gosse learohkh åadtjoeh tjoevkesem bïejedh haestiemidie ektietïjjen, sjugneden prosessi tjïrrh. Lohkehtæjja jïh learohkh edtjieh learohki evtiedimmien bïjre duedtesne soptsestalledh. Dan maahtoen mietie maam learohkh vuesiehtieh, edtjieh nuepiem åadtjodh baakoeh bïejedh dïsse maam dååjroeh sijjieh buektiehtieh, jïh maam buerebelaakan buektiehtieh goh aarebi, dovne prosessen jïh dorjesen bïjre. Lohkehtæjja edtja dan guhkiebasse lïeremen bïjre bïhkedidh jïh lïerehtimmiem sjïehteladtedh guktie learohkh maehtieh bïhkedassem nuhtjedh sov maahtoem evtiedidh duedtesne, kreatijve prosessine, visuelle gaskesadtemisnie jïh vuarjasjimmesne jïh ussjedadtemisnie visuelle jïh materijelle kultuvren bijjelen.

Galhkuvevuarjasjimmie

Galhkuvevuarjasjimmie edtja dam tjåenghkies maahtoem vuesiehtidh maam learohke duedtesne åtna gosse lïerehtimmiem galhkoe 10. daltesen mænngan. Lohkehtæjja edtja soejkesjidh jïh sjïehteladtedh guktie learohkh åadtjoeh sijjen maahtoem vuesiehtidh joekehtslaakan, mesnie goerkese, ussjedadteme jïh laejhtehks ussjedimmie, ovmessie ektiedimmine. Lohkehtæjja edtja karakteerem duadtan bïejedh dan vytnesjimmiemaahtoem mietie maam learohke vuesehte ovmessie ïebnine, åtnoen tjïrrh kreatijve strategijijste jïh maahtoen tjïrrh åssjalommesh visualiseeredh. Aaj guktie learohke estetihkeles vuekiej, kulturelle referaansi, funksjovnen jïh nænnoesvoeten bijjeli ussjedadta jïjtse jïh mubpiej barkojne.

Vuarjasjimmieöörnege

Galhkuvevuarjasjimmie

10. daltese jallh dïhte daltese learohke faagem orreje: Learohkh edtjieh aktem galhkuvekarakteerem utnedh.

Eksamene learoehkidie

10. daltese jallh dïhte daltese learohke faagem orreje: Learohke ij eksamenem utnieh.

Eksamene privatistide

10. daltese jallh dïhte daltese learohke faagem orreje: Ij leah privatisteöörnege faagesne.